

ПРОТОКОЛ № 1

засідання методичного об'єднання кураторів
навчальних груп Прилуцького технічного фахового коледжу

від 30 серпня 2022 року

Присутні: куратори навчальних груп (26 осіб), завідувачі відділеннями, заступник директора з виховної роботи Жукова С.Г.

Порядок денний:

1. Куратор групи, його завдання, основні функції і зміст роботи в умовах воєнного стану (Жукова С.Г.).
2. Розгляд основних положень та плану роботи методичного об'єднання на 2022-2023 н.р. (Ансеева Л.В.).
3. Доповідь: «Адаптація здобувачів освіти, які є внутрішньо переміщеними особами» (Заріпов А.Р.)

I. Слухали:

Жукову С.Г., заступника директора з виховної роботи, яка в доповіді «Куратор групи, його завдання, основні функції, зміст роботи в умовах воєнного стану», вказала на те, що важлива роль у розв'язанні багатогранних завдань національно-патріотичного виховання студентської молоді належить викладачу - кураторові студентської групи.

Діяльність куратора групи регламентується такими законодавчими документами:

- Конституція України;
- Загальна декларація прав людини, ухвалена ООН;
- Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття);
- Концепція виховання дітей, учнівської та студентської молоді в національній системі освіти;
- Програма "Сільська молодь", затверджена наказом Мінагропрому, Міносвіти та Держкомсім'ямолоді від 31 січня 2000 року №13/467/ 16-Л;
- Наказ Міносвіти України "Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти";
- Положення про державний вищий заклад освіти, затвержене постановою Кабінету Міністрів України;
- Методичні рекомендації Міністерства освіти України до планування виховної роботи з студентами у вищих закладах освіти 1-4 рівнів акредитації;
- Рекомендації щодо порядку використаній державної символіки в навчальних закладах України;
- Про стан та проблеми національно-громадянського виховання у вищих навчальних закладах України.

Зміст діяльності куратора визначають його функціями як керівника педагогічного процесу в студентській групі. В цілому діяльність куратора має бути спрямована на створення умов для соціального розвитку студентів, орієнтована на допомогу студентові як у вирішенні його актуальних особових проблем, так і в підготовці до самостійного життя. До основних функцій діяльності куратора фахівці відносять: організаційну, комунікаційну, інформативну, контролюючу (адміністративну), творчу. Виконання організаційної функції куратором передбачає підтримку ініціативи, яка пов'язана з удосконаленням мікросередовища, ВНЗ і самих студентів. Головний акцент слід робити на допомогу в самоорганізації студентів.

Куратор організовує пізнавальну, трудову, естетичну діяльність студентів, а також їх вільне спілкування, що є частиною дозвілля. Діяльність куратора, що спрямована на виконання комунікаційної функції, пов'язана із:

- забезпеченням і підтримкою сприятливої психологічної атмосфери в студентській групі;
- структуризацією внутрішньогрупових стосунків;
- безпосередньою участю в житті групи в якості формального лідера; посередництвом між студентами та кафедрами, деканатом, адміністрацією навчального закладу.

Інформування передбачає відповідальність куратора за своєчасне отримання студентами необхідної інформації щодо навчальних і позанавчальних заходів, в яких вони повинні брати участь.

Виконання функції контролю особливо важливо на молодших курсах, коли постійний і достатньо суворий контроль за успішністю навчання та систематичністю відвідування занять дисциплінує студентів. Крім того, куратор контролює і коректує роботу старости академічної групи, у разі потреби – виступає ініціатором і організатором переобрання старости. З іншого боку, реалізація функції контролю передбачає виявлення причин недоліків і проблем, що виникають у процесі виховання.

На основі аналізу результатів контролю здійснюється корекція роботи куратора з академічною групою або окремим студентом. Контроль за роботою куратора – це не стільки контроль з боку адміністрації, скільки самоконтроль.

Реалізація творчої функції це не стільки обов'язки куратора, скільки його бажання бути залученим до подій життя студентської групи зсередини. Професійну роль куратора визначають сплавом індивідуальних, особових, навіть суб'єктивних якостей, адекватність яких сприяє успішному виконанню професійних обов'язків і впливає на стиль виконання ролі куратора.

Змістом діяльності куратора (О. Корольчук, М. Поночовний) є:

- утвердження в академічній групі державного підходу і відповідальності щодо розв'язання проблем навчально-виховного процесу;
- набуття молоддю соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу;
- спрямування інтелектуальної активності студентської молоді на обговорювання найактуальніших проблем сьогодення, залучення до роботи у різних сферах наукової діяльності, проведення національно-культурної, просвітницької та організаційно-педагогічної роботи серед молоді, вивчення української мови та історії України;
- формування історичної пам'яті, національної свідомості, гідності та чіткої громадянської позиції;
- допомога студентам в оволодінні новим інтелектуальним баченням світу і визначенні свого місця в ньому, розвиток здібностей, їх повноцінна реалізація в різних видах діяльності;
- формування у студентській групі працездатності і відповідного ставлення до навчально-виховного процесу;
- забезпечення системно-цільового планування виховної роботи, формування у студентської молоді громадянської і соціальної активності шляхом залучення її до різноманітної діяльності;
- постійне співробітництво, співтворчість із студентським активом та органами студентського самоврядування, молодіжними творчими об'єднаннями, рухами, а також організація життєдіяльності колективів академічних груп, розвиток ініціативи, творчості, набуття організаторських знань, вмінь та навичок;
- активне залучення студентів до управління навчально-виховним процесом;
- виховання у студентів інтересу і любові до праці;
- проведення виховної роботи зі студентами, які проживають у гуртожитку, сприяння організації їх здорового способу життя, розв'язання житлово-побутових проблем; здійснення постійної психолого-педагогічної діагностики рівня інтелектуального розвитку та моральної вихованості студентів, коригування виховного процесу

* участь у роботі вченої ради університету, рад факультетів, засідань навчально-методичних, організаційно-виховних комісій, засідань кафедр при обговоренні питань, пов'язаних з роботою групи чи навчанням окремих її студентів;

* внесення пропозицій ректорату, деканам факультетів про матеріальне заохочення студентів та притягнення до відповідальності порушників навчальної дисципліни;

— залучення до виховного процесу батьків студентів.

Критеріями ефективності управління системою виховної роботи на рівні куратора академічної групи є: рівень вихованості майбутніх фахівців; активність, згуртованість групи; стабільний режим роботи академічної групи, відсутність серйозних випадків порушень трудової та навчальної дисципліни студентами; позитивна мотивація навчально-виховної діяльності студентів, що виявляється у навчально-пізнавальній, науково-дослідній, інших видах діяльності; мікроклімат у групі, що сприяє самореалізації особистості кожного студента; різноманітність форм виховної позааудиторної роботи, що допомагає самореалізації особистості кожного студента; діяльність студентського самоврядування у групі; участь групи у заходах навчального закладу; сприятливі умови проходження адаптаційного періоду студентами 1-го курсу; оволодіння студентами досвідом соціальної поведінки.

Виховна ефективність досягається куратором за умови цілісного педагогічного процесу з урахуванням психолого-педагогічних особливостей переміщення із сфери зовнішніх впливів у сферу внутрішніх стимулів діяльності, коли виховання на кожному етапі розвитку особистості студента переростає у його самовиховання.

Виступили:

Заболотна Н.Ю., куратор 1 курсу спеціальності 193 «Геодезія і землеустрій», яка зазначила, що діяльність куратора на першому курсі (адаптаційний період) спрямована на формування пристосувальних механізмів у студентів-першокурсників, активізації психічних процесів як відповідної реакції організму на нові умови, створення умов для сприйняття студентом нової соціальної ролі. Куратор насамперед вивчає схильності, здібності, інтереси та нахили студентів, щоб педагогічно доцільно залучати їх до активної навчально-виховної, громадської, трудової та фахової діяльності, формує первинний колектив академічної групи, виробляє у студентів навички самостійного розв'язання різних проблем.

Форми і методи виховного впливу куратор обирає на власний розсуд, які вважає найефективнішими. Найпоширенішими є відверті бесіди зі студентами на різноманітну тематику, метою яких є зближення студентів.

Ефективним виховним заходом на цьому етапі є зустріч з батьками. Вона дає поштовх студентам до активної, відповідальної праці, є своєрідним звітом про вміння організувати себе, свій побут, відпочинок, навчання, вміння планувати свій час, сформованість умінь та навичок навчальної праці.

Маркович М.М., куратор 2 курсу спеціальності 192 «Будівництво, та цивільна інженерія» БО і Р ГМС, відмітила, що у своїй діяльності використовує різноманітні методи і форми виховної роботи. Це щотижневі виховні години, які включаються до розкладу академічних занять; бесіди за «круглим столом», дискусійні клуби, інші заходи виховного впливу в студентських аудиторіях і гуртожитках (із залученням фахівців різного профілю); культпоходи історичними місцями рідного краю, до музеїв, колективний перегляд кінофільмів та вистав і їх обговорення; індивідуальна виховна робота зі студентами з урахуванням їх особливостей.

Ухвалили:

1. Кураторам навчальних груп ознайомитись з посадовою інструкцією і керуватись нею в своїй роботі.
2. У виховній роботі дотримуватися основних принципів:
 - деполітизація виховного процесу;

- диференціація в організації виховних годин, бесід, зустрічей;
- співдружність, співтовариство між викладачами, кураторами груп, адміністрацією і студентами коледжу;
- розвиток зацікавленості ініціативи студентів в організації цікавих, корисних справ;
- індивідуальний підхід у роботі зі студентами.

II. Слухали:

Ансєєву Л.В., голову методичного об'єднання, яка ознайомила з основним положенням роботи методичного об'єднання та запропонувала проект плану роботи методичного об'єднання.

Методичне об'єднання кураторів - це структурний підрозділ системи управління виховним процесом, який координує науково-методичну та організаційну роботу кураторів студентських груп.

Основні завдання методичного об'єднання кураторів

- Підвищення теоретичного, науково-методичного рівня підготовки кураторів груп із питань психології та педагогіки.
- Забезпечення реалізації єдиних принципів підходів до виховання і соціалізації студентів.
- Озброєння кураторів сучасними виховними технологіями та знаннями щодо сучасних форм і методів роботи.
- Координація планування, організації та педагогічного аналізу виховних заходів студентських колективів.
- Вивчення, узагальнення та використання прогресивного педагогічного досвіду роботи кураторів.
- Сприяння створенню і розвитку системи виховної роботи кураторів студентських груп.

Функції методичного об'єднання кураторів

Методичне об'єднання кураторів:

- Організовує колективне планування й колективний аналіз діяльності кураторів.
- Координує виховну діяльність студентських груп та організовує їхню взаємодію в педагогічному процесі.
- Визначає та узгоджує принципи виховання та соціалізації.
- Організовує вивчення та застосування кураторами сучасних технологій виховання, форм і методів виховної роботи.
- Здійснює обговорення соціально-педагогічних програм кураторів і творчих груп педагогів, матеріалів узагальнення передового педагогічного досвіду роботи кураторів, матеріалів атестації кураторів.
- Оцінює роботу членів об'єднання, подає адміністрації коледжу пропозиції щодо заохочення найкращих кураторів студентських груп.

З метою удосконалення форм і методів виховання, підвищення рівня проведення виховних заходів, їх сценарії повинні обговорюватись на засіданнях методичного об'єднання кураторів.

До участі в роботі методичних об'єднань за необхідністю залучаються: вихователі гуртожитків, завідувачий бібліотекою, керівник фізвиховання, завідувачий методичним кабінетом, керівник художньої самодіяльності, голова ради студентського самоврядування.

На засідання виносяться питання методичного характеру (виступи досвідчених кураторів, доповіді науковців), практичного (вирішення педагогічних ситуацій), обговорення проведених виховних заходів; узагальнення кращого досвіду роботи; обговорення новин педагогічної літератури, поповнень бібліотечного фонду.

Виступили:

Тітунова В.В. завідувачка відділення, та відмітила, що ефективна робота коледжу залежить від якості визначення перспектив, розподілу вимог і оперативної координації роботи. Це можливо лише за наявності чіткого, продуманого планування роботи кожного підрозділу, що бере участь у виховному процесі.

Важливу роль у вихованні студентської молоді відіграє методичне об'єднання кураторів груп, яке в своїй роботі керується Концепцією національного виховання студентської молоді, що є складовою частиною системи національного виховання громадянина України.

Моргун Л.В., куратор 4 курсу спеціальності 192 «Будівництво, та цивільна інженерія» БО і Р ГМС, яка сказала про те, що багатогранність виховної роботи куратора групи зумовлює необхідність її глибокого аналізу і продуманого планування. План не повинен перевантажувати студентів різними заходами. Захоплення надмірною кількістю заходів породжує в студентів байдужість до них, формалізм, поки той чи інший захід виконується як черговий і не став подією в житті студентів.

Терницька Н.В., куратор 2 курсу спеціальності 193 «Геодезія і землеустрій» запропонувала включити до плану роботи методичного об'єднання питання психологічної служби коледжу, зупинилася на необхідності спрямувати її роботу на вирішення конкретних проблем, які виникають у студентському колективі, запропонувала затвердити план роботи методичного об'єднання на 2022- 2023 н. р. з урахуванням доповнень.

Ухвалили:

1. Рекомендувати заступнику директора з виховної роботи Жуковій С.Г. затвердити план роботи методичного об'єднання на 2022- 2023 н. р. з урахуванням доповнень.

III Слухали:

Зарінова А.Р., куратора 3Б курсу спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка з доповіддю «Адаптація здобувачів освіти, які є внутрішньо переміщеними особами», запропонував розглянути питання, які варто враховувати для успішної адаптації здобувачів освіти, які є внутрішньо переміщеними особами.

Повернувшись до навчання, молодь може із подивом побачити, що здобувачів освіти у їхніх групах побільшало. Звісно, мова йдеться про внутрішньо переміщених осіб (ВПО), чий сім'ї прибули до більш безпечних регіонів у пошуках прихистку.

Як пояснити здобувачам освіти появу нового одногрупника? Як представити? Подумаємо над цими запитаннями та спробуємо створити максимально сприятливу атмосферу для новоприбулих здобувачів освіти.

Дізнатись історію дитини

Перше, що варто зробити викладачу – дізнатися, чи зазнала дитина травм внаслідок війни або евакуації (втрата домівки, родичів тощо). За наявності такого бекграунду здобувач освіти потребуватиме дбайливого поводження та особливого представлення одногрупникам.

Обов'язково обговоріть усі гострі моменти з батьками дитини. Наприклад, яких тем не варто торкатися, про що одногрупникам краще не запитувати (А де твоя мама? У вас що, нічого не залишилось? А де ви зараз живете?). Подібна обережність дозволить уникнути повторної травматизації учасників навчального процесу.

Зауважити: бажано попередити групу про появу новачка. Зробити це можна через чат. Також у ньому можна викласти пам'ятку – як варто поводитись і чого краще не говорити/запитувати.

Як пояснити здобувачам освіти появу нового студента?

У 2014 році можна було спостерігати негативне ставлення до здобувачів освіти із Донбасу. Деякі не хотіли сідати з ними за одну парту, називали зрадниками, давали інші образливі прізвиська. Чи може ситуація повторитися зараз? Так. Тим паче, якщо зважати на

інформаційний фон та почитати, що пишуть у соцмережах деякі блогери, що говорять навіть керманічи деяких міст. Тож варто перестраховатися та одразу скласти у молоді правильне враження.

Акцентуйте увагу на тому, що здобувачі освіти та їхні сім'ї покинули домівку вимушено, через варварські обстріли житлових кварталів.

Їхні міста хоробро борються із загарбником. Можна розповісти про те, як армія та тероборона відбивають атаки рф. Одногрупники новоприбулого мають зрозуміти, що всі ми на одній стороні та маємо допомагати одне одному.

Зверніть увагу здобувачів освіти на те, що стримування ворога постраждалими містами дозволяє нам знаходитись у відносній безпеці. Здобувачі освіти повинні відчувати вдячність до мешканців населених пунктів, що борються з окупантом. Також можна згадати, що закордонні ЗМІ та сам Папа Римський захоплюються витримкою Маріуполя, Харкова та Києва.

Поясніть, що в ідеалі цивільні особи мають покидати небезпечні міста, аби не заважати військовим і не давати ворогу можливість для шантажу. Тобто евакуація – не втеча, а раціональний вчинок, що зменшує навантаження на логістику атакованих міст.

Зауважте, що наразі невідомо, скільки навчатиметься у вашій групі новачок. Це можуть бути як тижні, так і місяці. Все залежить від розвитку військових дій.

У деяких випадках можна зауважити, що західні країни надають допомогу Україні та сплячують за перебування в містах переселенців.

Зауважити: якщо здобувач освіти спілкується російською, а іншим це не дуже подобається, то дискусію з цього приводу варто відкласти на певний час. На період війни країні необхідна максимальна єдність. Міжособистісні чвари та поява «внутрішнього» фронту лише послаблять загальну здатність країни до боротьби. Якщо здобувачі освіти матимуть запитання щодо російськомовності новачка, можна зауважити, що:

Зараз Україну захищає чимало російськомовних бійців ЗСУ і учасників тероборони.

Україна пережила потужну русифікацію, що десятиліттями давала перевагу російській мові. Аби змінити це, знадобиться час та активна державна політика.

Теза про те, що «руській мір» поширюється всюди, де є російськомовні – пропагандистський міф. Використання російської мови не робить регіон чужим, хоча і створює певну вразливість. Англія не стане частиною США через використання спільної мови, а російськомовні мешканці Сакартвело (Грузія), Казахстану чи Білорусі не стають від того росіянами.

Мова є рутинною частиною нашого побуту. Аби змінити її, як і будь-яку звичку, необхідні додаткові зусилля, а знайти сили в умовах війни складно.

Не акцентуйте вразливість

Цю тему можна також обговорити з батьками і студентом, можна навіть провести репетицію знайомства. Вона допоможе прибрати всі небажані деталі як із самопрезентації здобувача освіти, так і з презентації викладача.

Зауважити: розкажіть здобувачу освіти про коледж, про всі традиції. Також можна закріпити за ним одного або двох дітей-помічників, завданням яких буде пояснювати незрозумілі речі чи навіть провести екскурсію містом (можливо, віртуальну, якщо в місті надто часто лунають сирени).

Розповідь про себе

Якщо здобувач освіти не проти, можна провести коротку самопрезентацію (якщо ні, то це може зробити викладач, але в задалегідь узгодженій формі). Для неї здобувач освіти може підготувати розповідь про себе: ім'я, звідки приїхав, цікаві факти про рідний регіон, його пам'ятки. За бажанням можна додати розповідь про те, як родина дізналася про війну, чому вирішила переїхати, з якими труднощами зіштовхнулася на цьому шляху. Після завершення доповіді можна дозволити студентам поставити запитання новачку.

Імовірно, здобувачі освіти все одно розпитуватимуть про такі речі, тому розповівши про них «офіційно», ви пом'якшите перші запитання та зможете контролювати реакцію на

них. Ще один позитивний момент презентації – вона допоможе решті усвідомити наслідки війни та її можливий вплив на них чи близьких.

Зауважити: якщо здобувач освіти проявляє ознаки хвилювання або фізичну симптоматику, в перші дні можна відвідувати не всі заняття. За тиждень, коли пройде перший етап адаптації, навантаження можна збільшити. Також спочатку варто звертати увагу на успіхи в навчанні, а вимоги відкласти на потім. Це допоможе здобувачу освіти закріпити свої позиції у групі та краще вписатися в колектив.

Виступили:

Кочубей Н.А. куратор 1 курсу спеціальності 192 Будівництво, та цивільна інженерія, яка зазначила, що поява нового здобувача освіти потребує від викладача здатності передбачити низку проблем. Правильне знайомство із групою дає можливість попередити деякі з них та задати правильний тон у спілкуванні. Тож не можна нехтувати дрібницями. Можливо, нам не знадобляться всі дані поради, але краще мати їх на увазі, аби підготуватися до будь-якої ситуації.

Прокопенко І.К. куратор 1 курсу спеціальності 192 Будівництво, та цивільна інженерія, відмітила, що втратити домівку, приїхати в чуже місто, жити в тимчасовому житлі – навряд це комусь сподобається. Тому не варто підкреслювати ці події, надміру акцентуватися на стражданнях чи вразливому становищі здобувача освіти.

Звісно, молодь має знати про особливе становище одногрупника, але ставитися до цього необхідно тактовно, без надмірних запитань чи дбайливості. Остання може нормально сприйматись одними, але дуже дратувати чи навіть засмучувати інших.

Ухвалили:

Рекомендації, поради висвітлені в доповіді Заріпова А.Р. «Адаптація здобувачів освіти, які є внутрішньо переміщеними особами» взяти до уваги і при необхідності використовувати у виховному процесі.

Голова методичного об'єднання
кураторів навчальних груп

Ансеєва Л.В.